

ASSIGNATURES

Disseny i Gestió Cultural

Aquesta assignatura busca pensar la pròpia participació en la gestió de la cultura de forma autocrítica, conscient i arrelada en el seu context, així com dotar de les eines bàsiques per a dissenyar, dur a terme o formar part de projectes de gestió cultural. Disseny i Gestió Cultural proposa una mirada crítica i analítica a la gestió de la cultura amb un plantejament teoricopràctic que ens permeti apropiar-nos-la i prendre partit.

La gestió de la cultura (de la cultura del disseny o de qualsevol altra pràctica cultural), té una incidència directa en la producció de les pràctiques culturals i en la formació del gust i per això és important conèixer-ne els processos d'institucionalització així com les formes d'autoritat i de legitimitat que la controlen. Entendre qui, com i perquè es gestiona la cultura és essencial per a proposar-hi alternatives i donar-hi resposta.

Objectius formatius:

- ✗ Entendre la situació actual de la gestió cultural al nostre país així com diferents models de gestió.
- ✗ Desenvolupar capacitat crítica envers els projectes de gestió propis i aliens així com sobre el capital simbòlic que es posa en joc.
- ✗ Conèixer les eines bàsiques per a dissenyar i dur a terme projectes de gestió cultural i ser capaços d'aplicar-les de forma creativa i crítica.

Codi

200685

Crèdits

5 ECTS

Curs

4

Semestre

2

Matèria

Cultura del disseny

Professorat

[Mariona Moncunill](#)

Llengües

Castellà Català

Prerequisits

No hi ha prerequisits específics per a cursar aquesta assignatura.

Continguts de l'assignatura

× **Bloc 1:** Problemàtiques de la gestió de la cultura

- 1.1. El paper de la gestió cultural en la conformació del gust, la distinció social i la identitat col·lectiva.
- 1.2. La institució i els processos d'institucionalització.
- 1.3. L'accés a la gestió de la cultura. Autoritat i legitimitat.
- 1.4. Barcelona ciutat del disseny, conseqüències i alternatives.
- 1.5. La crítica institucional o donar-li la volta a tot plegat.

× **Bloc 2:** Formes de gestió cultural del disseny

- 2.1. Museus i col·leccions. Selecció, acumulació i el discurs patrimonial autoritzat.
- 2.2. Associacions i col·legis de professionals. Capacitat d'autogestió, lluita gremial i concentració de l'autoritat.
- 2.3. Fundacions privades i altres entitats sense ànim de lucre. On és el benefici?
- 2.4. Espais autogestionats, projectes sense espai i gestors no autoritzats.

× **Bloc 3:** Eines per a la gestió de la cultura

- 3.1. Bones pràctiques professionals
- 3.2. Finançament públic i privat.
- 3.3. Pressupostos, calendaritzacions i aliances.
- 3.4. Comunicació i documentació.
- 3.5. El projecte de gestió cultural.

Metodologia docent i activitats formatives

L'assignatura s'articularà al voltant d'activitats dirigides (sessions teòriques, seminaris i grups de discussió, visites a espais i projectes), activitats supervisades (realització d'un projecte de gestió) i activitats autònomes (informes sobre les visites, lectura i preparació de seminaris).

ACTIVITATS DIRIGIDES

× **Activitat:** Sessions teòriques

Hores: 15%

Competències: CE11, CE12, CE18, CE19, CT17

× **Activitat:** Seminaris i grup de discussió

Hores: 15 %

Competències: CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

× **Activitat:** Visites a projectes i espais

Hores: 25%

Competències: CE11, CE12, CE18, CT6, CT19

ACTIVITATS SUPERVISADES

- ✖ **Activitat:** Realització d'un projecte de gestió
- Hores:** 15%
- Competències:** CE11, CE12, CT1, CT6, CT17, CT19

ACTIVITATS AUTÒNOMES

- ✖ **Activitat:** Lectura de bibliografia i preparació dels seminaris
 - Hores:** 20%
 - Competències:** CE11, CE12, CE19, CT1, CT6
- ✖ **Activitat:** Redacció d'informes de les visites
 - Hores:** 10 %
 - Competències:** CE11, CE12, CE18, CT1, CT17, CT19

Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura serà continuada i no hi haurà proves d'avaluació final:

- ✖ Tres propostes d'intervenció crítica/creativa sobre els projectes/espais /organitzacions visitats (25%)
- ✖ Conducció d'un seminari en grup i participació als seminaris dels companys (25%)
- ✖ Elaboració d'un projecte de gestió cultural en grup (25%)
- ✖ Participació i treball a classe (25%)

Bibliografia i enllaços web

- ✖ Arregi, J.I. (2011) Chamanes de plástico, colonialismo intelectual y apropiación intelectual entre movimientos de nueva era, en Contribuciones a las Ciencias Sociales, mayo 2011
- ✖ Álvaro Arbonés (2018)¿De qué puñetas hablamos cuando hablamos de apropiación cultural? Canino. <https://www.caninomag.es/de-que-punetas-hablam-amos-cuando-hablam-amos-de-apropiacion-cultural/>
- ✖ Berger, P.L., Luckmann, T. (1968) La construcción social de la realidad. Buenos Aires: Amorrortu editores.
- ✖ Bermejo Barrera, J. C. *La ideología del patrimonio y el nacimiento de la historia basura*. Xornal da USC. Universidade de
- ✖ Santiago de Compostela. https://xornal.usc.es/xornal/opinions/opinion_0104.html
- ✖ Bourdieu, P. (1997). La economía de los bienes simbólicos. En *Razones prácticas*. Sobre la teoría de la acción (pp. 159–198). Barcelona: Editorial Anagrama.
- ✖ Bourdieu, P. (1997). Espacio social y espacio simbólico. En *Razones prácticas*. Sobre la teoría de la acción (pp. 11–26). Barcelona: Editorial Anagrama.
- ✖ Bourdieu, P. (2006). *La distinción. Criterio y bases sociales del gusto*. Madrid: Santillana.

- ✕ Butinx, G., & Karp, I. (2006). Tactical Museologies. In I. Karp, C. A. Kratz, L. Szwaja, T. Ybarra-Frausto, G. Buntinx, B. Kirshenglatt-Gimblett, & Ci. Rassool (Eds.), *Museum Frictions: Public Cultures/Global Transformations* (pp. 207–218). Durham and London: Duke University Press.
- ✕ Certeau, M. de. (1988). *The Practice of Everyday Life*. Berkeley, Los Angeles and London: University of California Press.
- ✕ CHECA ARTASU, M. (2011) Gentrificación y cultura: algunas reflexiones. *Biblio 3W. Revista Bibliográfica de Geografía y Ciencias Sociales*. [En línea]. Barcelona: Universidad de Barcelona, 15 de marzo de 2011, Vol. XV, nº 914.
- ✕ Corral, Teresa (2018) Disección del machismo en los festivales: así se margina a la mujer en los carteles. Público. <http://www.publico.es/culturas/festivales-musica-diseccion-machismo-festivales-margina-mujer-carteles.html>
- ✕ Delgado, M. (2008) La artistización de las políticas urbanas. El lugar de la cultura en las dinámicas de reapropiación capitalista de la ciudad. Scripta Nova, Revista electronica de Geografía y ciencias sociales. Vol XII, n 270 (69), 1 de agosto de 2008.
- ✕ Kratz, C. a. (2011). Rhetorics of value: Constituting worth and meaning through cultural display. *Visual Anthropology Review*, 27(1), 21–48.
- ✕ Karp, I., & Wilson, F. (1993). Constructing the Spectacle of Culture in Museums. *Art Papers*, 17(3).
- ✕ Lowenthal, D. (1998). *The Heritage Crusade and the Spoils of History*. Cambridge: Cambridge University Press.
- ✕ Martí Costa, M. (2012) Gentrificació. La Trama Urbana. <https://latramaurbana.net/2012/10/09/gentrificacio-i/>
- ✕ MARRERO, I. (2003) ¿Del Manchester catalán al Soho Barcelonés? La renovación del barrio del Poble Nou en Barcelona y la cuestión de la vivienda. Scripta Nova. Revista electrónica de geografía y ciencias sociales. Barcelona: Universidad de Barcelona, 1 de agosto de 2003, vol. VII, núm. 146(137).
- ✕ Massó (2016) ¿Giro decolonial en el patrimonio? La liberation heritage route como alternativa poscolonial de activación patrimonial. Pensamiento, vol 72, num 274.
- ✕ Siganevich, P. (2007) “El diseño gráfico en la calle: la revista Hecho en Buenos Aires” en Ledesma, Siganevich, (eds), Piquete de ojo: visualidades de la crisis, Argentina 2001-2003. Buenos Aires: Ediciones FADU / NOBUKO
- ✕ Smith, L. (2006). *Uses of Heritage*. London and New York: Routledge.
- ✕ Spencer, A. (2005). *DIY: The rise of lo-fi culture*. London and New York: Marion Boyars.
- ✕ Tanya Drakolakis (2017) Editorial: ¿Cuenta el sampleo cómo apropiación cultural? Magnetic Magazine. <http://magneticmag.es/sampleo-apropiacion-cultural/>
- ✕ SUB, Societat U de Barcelona (2013) MACBA: La dreta, l'esquerra i els rics. <https://www.youtube.com/watch?v=r9OEcEXdtU8>

Programació de l'assignatura

La programació de l'assignatura pot patir canvis per adaptar-la a les oportunitats de visitar projectes de gestió cultural.

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

✕ Setmana: 1

Activitat: Introducció a l'assignatura. Classe teòrica: Bourdieu, gust, valor simbolic, distinció.

Lloc: EINA

Material: Bibliografia

Resultats d'aprenentatge: CE11,CE12, CE18, CE19, CT17, CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

✕ Setmana: 2

Activitat: Seminari 1. Classe teòrica. Processos d'institucionalització. Autoritat i legitimitat.

Lloc: EINA

Material: Bibliografia

Resultats d'aprenentatge: CE11,CE12, CE18, CE19, CT17, CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

✕ Setmana: 3

Activitat: Seminari 2. Classe teòrica: Barcelona ciutat del disseny, conseqüències i alternatives.

Lloc: EINA

Material: Bibliografia

Resultats d'aprenentatge: CE11,CE12, CE18, CE19, CT17, CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

✕ Setmana: 4

Activitat: Visita a un projecte de gestió cultural (1)

Lloc: A concretar

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11, CE12, CE18, CT6, CT19

✕ Setmana: 5

Activitat: Seminari 3. Sessió teòrica: la crítica institucional o donar-li la volta a tot plegat.

Lloc: EINA

Material: Bibliografia

Resultats d'aprenentatge: CE11,CE12, CE18, CE19, CT17, CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

✕ Setmana: 6

Activitat: Visita a un projecte de gestió cultural (2)

Lloc: A concretar

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11, CE12, CE18, CT6, CT19

✕ **Setmana: 7**

Activitat: Seminari 4. Classe teòrica: Museus i col·leccions. Selecció, acumulació i el discurs patrimonial autoritzat.

Lloc: EINA

Material: Bibliografia

Resultats d'aprenentatge: CE11,CE12, CE18, CE19, CT17, CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

✕ **Setmana: 8**

Activitat: Visita a un projecte de gestió cultural (3)

Lloc: A concretar

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11, CE12, CE18, CT6, CT19

✕ **Setmana: 9**

Activitat: Seminari 5. Classe teòrica: Associacions i col·legis de professionals. Capacitat d'autogestió, lluita gremial i concentració de l'autoritat.

Lloc: EINA

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11,CE12, CE18, CE19, CT17, CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

✕ **Setmana: 10**

Activitat: Visita a un projecte de gestió cultural (4)

Lloc: A concretar

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11, CE12, CE18, CT6, CT19

✕ **Setmana: 11**

Activitat: Seminari 6. Classe teòrica: Fundacions privades i altres entitats sense ànim de lucre. On és el benefici? Espais autogestionats, projectes sense espai i gestors no autoritzats

Lloc: EINA

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11,CE12, CE18, CE19, CT17, CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

✕ **Setmana: 12**

Activitat: Seminari 7. Classe teoricopràctica: Bones pràctiques professionals. Treball en grups del projecte de gestió cultural conjunt.

Lloc: EINA

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11,CE12, CE18, CE19, CT17, CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

✕ **Setmana: 13**

Activitat: Seminari 8. Classe teoricopràctica: Finançament públic i privat. Micromecenatge.

Lloc: EINA

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11,CE12, CE18, CE19, CT17, CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

× Setmana: 14

Activitat: Seminari 9. Sessió teoricopràctica: Pressupost, calendaritzacions i aliances. Treball en grups del projecte de gestió cultural conjunt.

Lloc: EINA

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11,CE12, CE18, CE19, CT17, CE19, CT1, CT6, CE11, CE12, CE19

× Setmana: 15

Activitat: Treball en grups del projecte de gestió cultural conjunt.

Lloc: Espai Cultural Barra de Ferro o altres segons necessitats del projecte

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11, CE12, CT1, CT6, CT17, CT19

× Setmana: 16

Activitat: Treball en grups del projecte de gestió cultural conjunt.

Lloc: Espai Cultural Barra de Ferro o altres segons necessitats del projecte

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11, CE12, CT1, CT6, CT17, CT19

LLIURAMENTS

× Setmana: 2-14

Activitat: Conducció d'un seminari. Presentació de text i conducció del debat.

Lloc: Autònom i a classe

Material: Classes. Textos. Documentació bibliogràfica

Resultats d'aprenentatge: CE11, CE12, CE19, CT1, CT6

× Setmana: 12

Activitat: Tres propostes d'intervenció crítica/creativa sobre els projectes / espais / organitzacions visitats

Lloc: Autònom

Material: Visites. Classes. Documentació bibliogràfica

Resultats d'aprenentatge: CE11, CE12, CE18, CT1, CT17, CT19

× Setmana: 16

Activitat: Memòria crítica/analítica del projecte de gestió cultural en grup i de els tasques desenvolupades individualment.

Lloc: Autònom

Material: -

Resultats d'aprenentatge: CE11, CE12, CT1, CT6, CT17, CT19

Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència

- ✗ **CE11** Demostrar comprendre el funcionament de l'entorn econòmic, empresarial i institucional en el qual es contracten i desenvolupen professionalment els projectes i les activitats de disseny.

Resultats d'aprenentatge

- ✗ **CE11.6** Identificar els agents socials que participen de la cultura del disseny i definir les seves funcions i la seva interacció en el sistema del disseny.
- ✗ **CE11.7** Comparar les característiques de diferents cultures del disseny

Competència

- ✗ **CE12** Demostrar conèixer l'entorn institucional i associatiu del món professional del disseny i el paper que juguen les diferents entitats i agents socials.

Resultats d'aprenentatge

- ✗ **CE12.1** Distingir les característiques i funcions de les diferents institucions que configuren la cultura del disseny.
- ✗ **CE12.2** Distingir les diferents tradicions en la pedagogia de les arts aplicades i del disseny.

Competència

- ✗ **CE18** Interpretar i valorar críticament productes finals i projectes de disseny tant propis com aliens.

Resultats d'aprenentatge

- ✗ **CE18.1** Valorar críticament els cànons i criteris d'avaluació establerts en la cultura del disseny.
- ✗ **CE18.2** Redactar un assaig acadèmic de crítica del disseny.
- ✗ **CE18.3** Plantejar una estratègia de divulgació i difusió de la cultura del disseny.

Competència

- ✗ **CE19** Demostrar conèixer els mètodes d'investigació rellevants per a la projectació i la teoria, l'anàlisi i la crítica del disseny i de l'art.

Resultats d'aprenentatge

- ✗ **CE19.2** Descriure les diferents tendències en la didàctica del projecte.
- ✗ **CE19.3** Plantejar un projecte de recerca en disseny.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- ✗ **CT1** Capacitat de comunicació oral i escrita en la llengua nativa i en altres llengües com ara l'anglès que permeti treballar en un context internacional.
- ✗ **CT6** Capacitat per treballar en equip i aptituds per al diàleg amb els diferents agents i disciplines que poden intervenir en el desenvolupament d'un projecte de disseny.
- ✗ **CT17** Demostrar que coneix els fenòmens innovadors i els nous llenguatges i propostes culturals.
- ✗ **CT19** Demostrar una disposició afectiva positiva envers els valors estètics i les

qualitats formals de l'entorn material i visual.

Inici

EINA

Grau de Disseny

Especialitats

Pla d'estudis

Assignatures

Accés

Mobilitat

Pràctiques

Beques

Informació acadèmica

Màsters i postgraus

Cursos d'estiu

Alumni

Empresa

Internacional

Projectes

Recerca

Biblioteca

Arxiu

Qualitat

Contacte

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia, 25
08017 Barcelona
T +34 93 203 09 23 / info@eina.cat

[Avís legal](#)

[UAB](#)

[Facebook](#)

[Cookies](#)

[Webmail](#)

[Twitter](#)

[Intranet](#)

[Instagram](#)

[Blog](#)

[Pinterest](#)

[Vimeo](#)